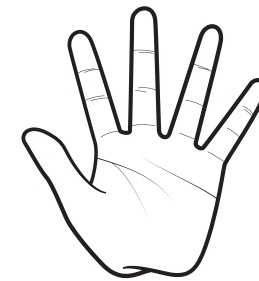
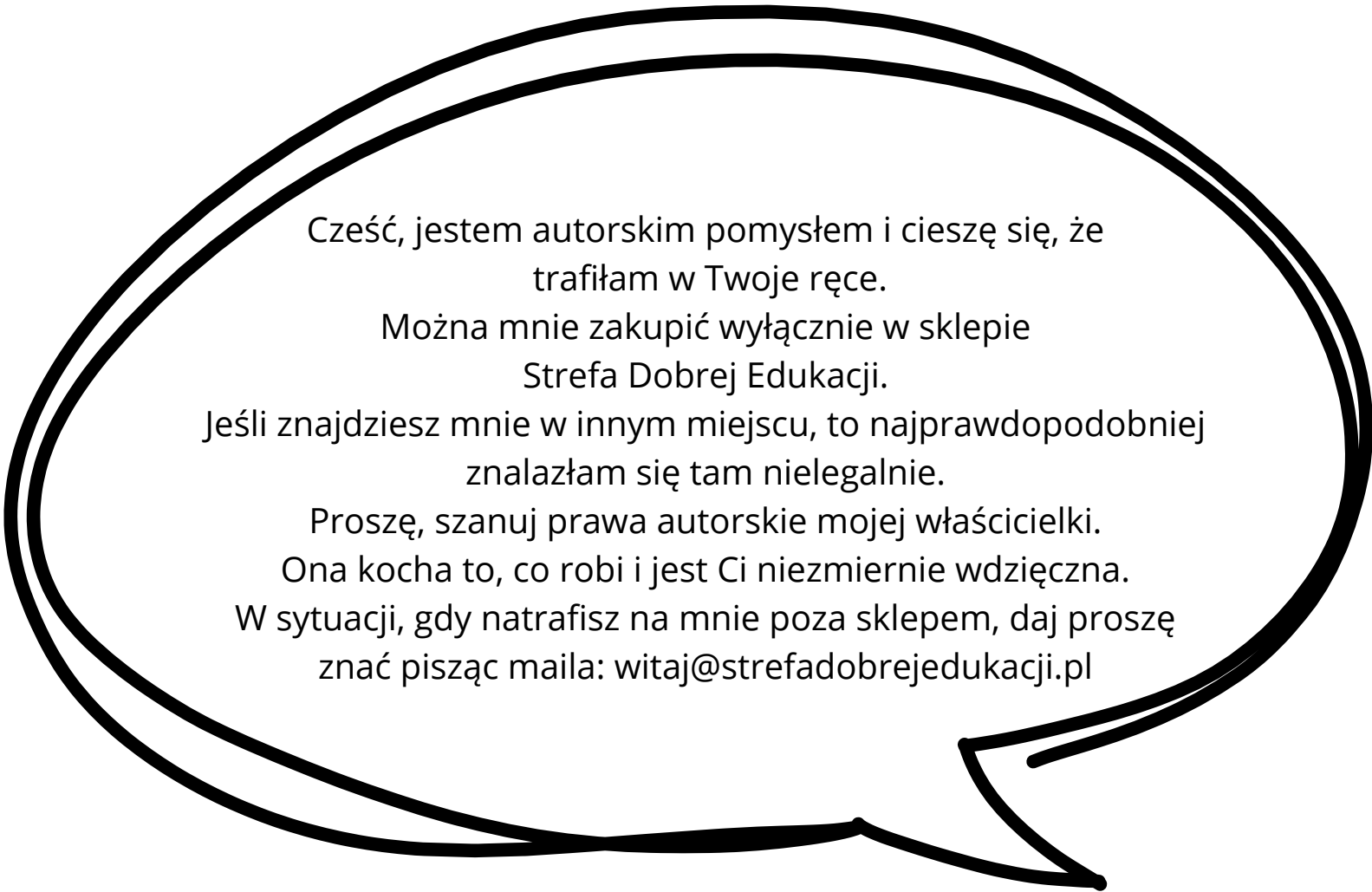

Krótkie zadania do wykonania dla uczniów klas 1-3

Materiały wspierające
bezpieczny rozwój każdego
dziecka w placówce szkolnej

Cześć, jestem autorskim pomysłem i cieszę się, że
trafiłam w Twoje ręce.
Można mnie zakupić wyłącznie w sklepie
Strefa Dobrej Edukacji.
Jeśli znajdziesz mnie w innym miejscu, to najprawdopodobniej
znalazłam się tam nielegalnie.
Proszę, szanuj prawa autorskie mojej właścicielki.
Ona kocha to, co robi i jest Ci niezmiernie wdzięczna.
W sytuacji, gdy natrafisz na mnie poza sklepem, daj proszę
znać pisząc maila: witaj@strefadobrejeduacji.pl

Wydanie pierwsze
Gdów 2023

Copyright
Strefa Dobrej Edukacji & Małgorzata Czyrnek

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przetwarzanie oraz rozpowszechnianie jakiegokolwiek części tej publikacji bez zgody autora jest zabronione.

Grafiki oraz zdjęcia użyte w materiale pochodzą z legalnej bazy mające zastosowanie w użytku komercyjnym.

Dlaczego doświadczanie przez dzieci jest ważne?

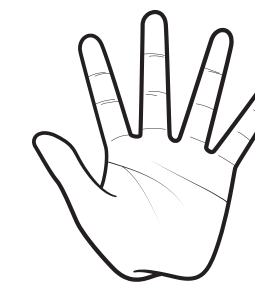
Bezpieczeństwo dzieci stanowi z pewnością dla każdego ważne zagadnienie. Bezpieczna placówka to dobra placówka. W bezpiecznej placówce każde dziecko jest ważne i ma takie same prawa. Bezpieczną placówkę tworzą dorośli. Mądrzy dorośli dla których dobro dziecka jest istotne. Pisząc materiał nie mogę pominąć kluczowego zagadnienia jakim są Standardy Ochrony Małoletnich. Stanowią one ważną część Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Jednak nie na samych przepisach chciałam się skupić, a na tworzeniu i wspólnym budowaniu świadomości. Szkoły od lat dbają o bezpieczeństwo i wsparcie dzieci na wielu obszarach. Oczywiście zapewne można wiele zarzucić systemowi oświaty, ale nie należy zapominać o ludziach, którzy wkładają serce w swoją pracę, aby dzieci mogły jak najlepiej czuć się w szkole. Te osoby są zapominane, gdyż najczęściej punktuje się obszary, które nie działają dobrze i wymagają poprawy. Jednakże teraz, w tym miejscu wspomnę o innej grupie. O nauczycielach, którzy widzą dziecko i jego potrzeby. Oni są właśnie takimi mądrymi dorosłymi. To osoby dla których bezpieczeństwo dziecka jest oczywistą sprawą i nie boją się podjąć działań, jeśli jest to konieczne i może mu pomóc. Takie osoby tworzą bezpieczną placówkę, bez względu na to czy standardy istnieją czy nie. Gdybyśmy wszyscy wdrożyli zapisy obowiązujące w standardach każda placówka byłaby miejscem bezpiecznym i przyjaznym. Czy właśnie nie tego chcemy? Być może standardy staną się przestrzenią do pochylenia nad swoim dotychczasowym działaniem. Zrozumienie nowych wytycznych pozwoli na efektywniejsze podjęcie działań w sytuacjach, które będą wymagały ingerencji na różnych etapach. Jestem przekonana, że doświadczanie z dziećmi ważnych treści pozwoli na wspólne działania dla dobra placówki. Wszystko zaczyna się od dziecka, dlatego warto razem z dziećmi rozmawiać o tym, co ważne. Aktywności ukazane w tej publikacji mogą być podzielone na moduły, gdzie każdego dnia zostanie wylosowana jedna z trzech kategorii (DZIAŁAM, ROZMAWIAM, DOŚWIADCZAM). Jedną z opcji jest napisanie numerycznie na patyczkach od 1 do 5 i umieszczenie ich w trzech kubeczkach z przyklejonymi symbolami kategorii. Każdego dnia będą losowane aktywności (jedna lub dwie). Dzieci sukcesywnie będą miały możliwość odkrywania ważnych dla siebie treści. Zwieńczeniem aktywności będzie wspólnie wykonana gazetka, która zostanie stworzona przez wszystkie dzieci.

Odpowiadając na pytanie zadane w tytule tekstu. Doświadczanie jest dlatego ważne, aby być blisko treści, które są ważne dla każdego. Dziecko, które wie, że krzywdzenie drugiej osoby jest złe, będzie wiedziało do kogo zwrócić się po pomoc. Takie dziecko otrzyma wsparcie i będzie miało szansę na szczęśliwe życie, a przecież o to wszystkim nam chodzi.

Z życzeniami dobrej pracy,
Małgorzata Czynnek
Strefa Dobrej Edukacji

I GRUPA

DZIAŁAM

Wskazówki i wprowadzenie

Aktywności z tej grupy będą odnosiły się do działań i zachowań dzieci w różnych trudnych sytuacjach społecznych. Prezentowane dzieciom ćwiczenia mają za zadanie pokazać im, że są sytuacje w których czyjeś zachowanie jest niewłaściwe i mają prawo nie zgodzić się na nie. Ćwiczenia pokazują także, dlaczego tak ważne jest, aby przestrzegać granic drugiej osoby. Działania odnoszą się również do sytuacji w których każdy ma prawo zareagować, gdy jego granice są przekraczane. Dzieci mogą przekonać się, że żadne zachowanie nie powinno być dla nich krzywdzące.

Aktywności odnoszą się do ćwiczeń ruchowych, które w ten sposób mogą zaktywizować dzieci oraz ukazać im ważne procesy. Dzięki tym krótkim ćwiczeniom, dzieci mogą doświadczyć różnych sytuacji i może być to pomocne w codziennym funkcjonowaniu. Zadania mogą być powtarzane w celu utrwalenia. Ważne jest, aby przez doświadczenie, dzieci mogły zapamiętać najważniejsze przesłanie, a być może wykorzystać je umiejętnie w życiu codziennym.

Potrzebne przybory:

ZADANIE 3: Uformowane kulki z papieru.

ZADANIE 5: Uformowane kulki z papieru.

Aktywności najlepiej wykonać w przestrzeni sali, gdzie dzieci nie siedzą w ławkach. Zadania są tak skonstruowane, aby odbywały się w kole.

ZADANIE 1 WYZNACZAM GRANICE

Dzieci stoją naprzeciwko siebie w takiej odległości, aby pomiędzy nimi była przestrzeń. Wspólnie zastanawiają się dlaczego tak ważne jest, aby dbać o to by przestrzegać pewnej odległości. Jak czujemy się, gdy ktoś szanuje naszą granicę?

Następnie dzieci robią krok do przodu tak, aby być bardzo blisko siebie. W tej odległości dzieci dotykają się prawie głowami i przestrzeń między nimi jest ograniczona.

Jak czujecie, czy taka pozycja jest wygodna? Jeśli nie jest, dlaczego?

Dlaczego nie powinniśmy przekraczać granicy drugiej osoby?

Dzieci dzielą się swoimi spostrzeżeniami.

Następnie dzieci słuchają historii Kasi, która wie że ma prawo przestrzegać swoich granic.

“Každy z nas ma swoje granice. Nasza pani opowiadała, że kiedy ktoś robi coś nam, czego nie chcemy mamy prawo sprzeciwić się temu. Pamiętałam o tym, gdy Janek ciągnął mnie za włosy i mówił, że się bawi nimi. Ja nie chciałam, aby bawił się moimi włosami. One nie są do zabawy i to mnie bolało. Na szczęście pani wyjaśniła Jankowi, że nie może przekraczać moich granic i moje włosy nie służą do zabawy.”

Co myślicie o zachowaniu Janka?

Dlaczego jego zachowanie nie było zabawą?

ZADANIE 2 DBAM O MOJE GRANICE

Dzieci stają naprzeciwko siebie i zadają sobie różne pytania, które odnoszą się do tego, czy mogą zrobić coś drugiej osobie. Mogą zgadzać się lub nie na proponowane czynności.

Czy mogę dotknąć Cię w rękę?

Czy mogę przybić Ci piątkę?

Czy mogę położyć Ci rękę na ramieniu?

Czy mogę Cię przytulić?

Dzieci w zależności od tego jak czują wyrażają zgodę lub nie.

Następnie prowadzący prosi, aby dzieci pokazały wobec siebie, że na coś się nie zgadzają.

Jak pokażemy swoją odmowę?

Jak będę czuł/a się, gdy ktoś zrobi coś, na co nie zgadzam się? Co w takiej sytuacji mogę zrobić?

Dzieci słuchają historii Oli, która wyraźnie wyznaczyła swoje granice.

“Kiedyś odwiedziła nas ciocia, która zawsze na powitanie całowała mnie. Ja tego nie lubię i kiedy chciała mnie pocałować powiedziałam, że nie lubię całowania. Wiem, że mogę o tym powiedzieć. Zamiast tego chciałam przybić jej piątkę. Ciocia nie pocałowała mnie tym razem i przywitaliśmy się tak, jak chciałam. Wiem, że mogę odmówić, gdy czegoś nie chcę i dorosły ma prawo to uszanować. Ja też nie mogę robić czegoś drugiej osobie, gdy tego nie chce.”
Jak mogę zareagować, gdy czegoś nie chcę? Co zrobiła Ola, aby odmówić cioci?

ZADANIE 3

CHRONIMY SIEBIE

Dzieci siedzą w kole, jedna wybrana osoba podchodzi do dzieci i rzuca kulkami z papieru w wybrane osoby. Prowadzący prosi, aby dzieci nie reagowały na zachowanie. Następnie kolejna wybrana osoba rzuca kulkami i prowadzący prosi, aby osoby które są atakowane zasłaniały się. Kolejny raz inna osoba podchodzi i tym razem prowadzący prosi, aby dzieci zareagowały na działanie atakującej osoby. Co powiemy takiej osobie? Jak możemy pomóc osobie, która jest atakowana? Czy powinniśmy reagować, gdy widzimy, że komuś dzieje się krzywda? Jak myślicie? Dzieci zastanawiają się co mogą zrobić, gdy osoba która atakuje nie zmienia swojego zachowania mimo prośby. Co w takiej sytuacji możemy zrobić? Nigdy nie możemy pozwolić na to, aby ktoś przekraczał nasze granice robiąc nam krzywdę. Mamy prawo bronić się, ale powinniśmy też reagować, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze możemy liczyć na pomoc dorosłego. Kogo możemy poprosić o pomoc, gdy jesteśmy w szkole?

ZADANIE 4

WSPIERAMY SIEBIE

Dzieci dobierają się w pary, jedna osoba w parze chodzi normalnie, a druga idzie na kolanach. Taki układ ma zobrazować parę, w której jedno dziecko porusza się normalnie, a drugie jest mniejsze, ale też w przybranej pozycji nie może chodzić tak szybko i sprawnie, jak normalnie. Dzieci spacerują po sali. Po określonym czasie następuje zmiana w parze. Prowadzący w trakcie spaceru prosi dzieci, aby zastanowiły się, czy muszą dostosować tempo do drugiej osoby. Która osoba porusza się wolniej? Dlaczego powinniśmy pamiętać o wzajemnym szacunku wobec siebie i o czym powinniśmy pamiętać wobec osoby, która porusza się wolniej? Czasami zdarza się, że ktoś ma różne ograniczenia. Na przykład jest młodszy, ma niepełnosprawność i to sprawia, że ta osoba może wymagać dodatkowego wsparcia. Co jest ważnego w naszej postawie wobec osób, które mogą potrzebować więcej wsparcia i naszej pomocy?

ZADANIE 5 MOJE ZMYŚŁY

Prowadzący ponownie wykorzystuje w zadaniu kulki uformowane z papieru. Dzieci wspólnie siadają w kole. Na krześle siada wybrane dziecko (nie znajduje się na środku, a z innymi dziećmi siedzi w kole na krześle). Wybrane dziecko uderza w nie kulkami z papieru. Prowadzący prosi dzieci, aby zamknęły oczy i nie patrzyły na to, co robi uderzający.

Następnie jest zamiana i na krześle siada inne dziecko. Podchodzi kolejne i również uderza w nie kulkami. Tym razem dzieci zasłaniają swoje usta, aby nic nie mówić o zachowaniu atakującego. Po raz kolejny zostaje wybrana następna dwójka dzieci. Jedno dziecko siada, a drugie uderza w nie kulkami. Pozostałe dzieci zasłaniają tym razem swoje uszy.

Następnie prowadzący wspólnie zastanawia się z dziećmi jak może czuć się osoba, która jest atakowana, a nikt na to nie reaguje.

Czy nasza postawa może być inna, co możemy zrobić, gdy widzimy, że komuś dzieje się krzywda?

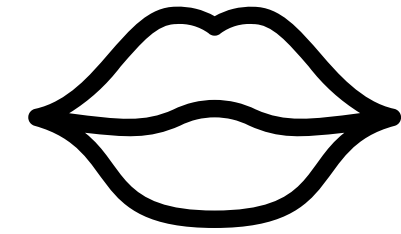
Jak byśmy mogli czuć się, gdyby nikt nie reagował w sytuacji, gdy doznajemy krzywdy?

Jak myślicie, dlaczego tak ważne jest, aby reagować?

Jak możemy wykorzystywać nasze oczy, buzię i uszy w takiej sytuacji?

II GRUPA

ROZMAWIAM

Wskazówki i wprowadzenie

Aktywności z tej grupy będą odnosiły się do rozmów na ważne tematy. Punktem wyjścia każdej rozmowy będą przedstawione ilustracje. Stanowią one obrazowe ujęcie danego problemu, aby dzieci mogły dzielić się swoimi pomysłami patrząc na nie. Prostota obrazków pozwoli także na zapamiętanie tego, co ukazują i sprawi, że będą one łatwe do rozszyfrowania. Obrazki są częścią zadania, które stanowi zaproszenie do wspólnej dyskusji. Ilustracje omawiają istotne zagadnienia odnoszące się do bezpieczeństwa w placówce. Dzięki temu możliwe będzie ukazanie dzieciom w przyjazny i prosty sposób kryteriów, które odnoszą się do takich problemów jak: wzajemny szacunek (każdy jest równy i ważny), wsparcie na terenie szkoły, postawa wspierająca. Dzieci będą mogły także porozmawiać o swoich działaniach, które mogą podjąć w sytuacji, gdy komuś dzieje się krzywda.

Potrzebne przybory:

ZADANIE 1: Załącznik 1 (1 strona)

ZADANIE 2: Załącznik 2 (1 strona)

ZADANIE 3: Załącznik 3 (1 strona)

ZADANIE 4: Załącznik 4 (6 stron)

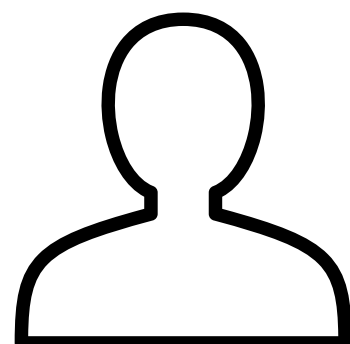
ZADANIE 5: Załącznik 5 (3 strony)

TABLICA PEŁNA WSPARCIA

**SZUKA
ROZWIĄZAŃ**

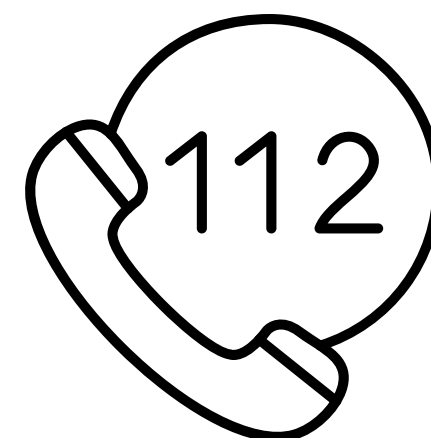
**UWAŻNIE
SŁUCHA**

SPECJALISTA
SZKOLNY

ROZMAWIA

POMAGA

Jest taki jeden wyjątkowy numer,
ma w sobie trzy cyfry **jeden-jeden-dwa**,
ten numer pomoc każdemu kto zadzwoni da.
Gdy wypadek się wydarzy i ktoś karetki potrzebuje,
zadzwonienie na ten numer życie ratuje.

Kiedy ktoś mi coś ukradnie to ja też
po policję na ten numer zadzwonić mogę,
gdy na przykład złamię sobie w upadku nogę
ten numer też się wtedy przydaje i pomoc ten, kto
potrzebuje dostaje.

Dziś **112** (jeden-jeden-dwa) pamiętamy
i na ważne wypadki go znamy

W naszej szkole:

- wiemy, gdzie możemy szukać pomocy w trudnych sytuacjach
- każdy jest ważny i nikt nie ma prawa doznawać krzywdy (wiemy jak reagować i gdzie szukać wsparcia)
- wiemy jak ważne jest bezpieczeństwo w sieci i znamy różne zagrożenia
- znamy ważny numer alarmowy i wiemy, kiedy powinniśmy tam zadzwonić
- wiemy, że mamy prawo bronić własnych granic i dbać o swoje bezpieczeństwo i dorośli zawsze powinni nas w tym wspierać